

ויאמר הוי' אליו מי שם פה לאדם

יג

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 והולך ומבאר את המשכת והתגלות האלוקות, החל מעניין המוחין, על-ידי
 2 בני ישראל בקיום התורה ומצוות, בעומק ובפרטיות יותר:
 3 **וְעוֹד זֹאת, שְׁפָרָאשׁ גּוֹפֵא** עצמו, שהיא הבחינה הנמשכת על-ידי
 4 עבודת בני ישראל אותיות "לי ראש" הנה מלבד המוחין שכאמור בהם
 5 היא התחלת ועיקר ההמשכה **יְשׁ גַם**
 6 **בְּן הַגּוֹלְגוֹלְתַת** שבתוכה נמצא
 7 המוח, **וְהַהִפְרָשׁ בֵּינֵיהֶם**, ההבדל
 8 בין המוח עצמו ובין גולגולת הראש
 9 הוא **שְׁבַמְּחוּחַי יֵשׁ הַתְּחַלְקוֹת**,
 10 **שְׁהַרְי אֵין דְּעוֹתֵיהֶם שְׁוֹת³⁴**,
 11 ואופן פעולת המוח וכן מדרגת ההבנה
 12 וההשגה אינם שווים אצל כולם אלא
 13 שונים מאדם לחברו **מֵה־שְׁאִין־בֶּן**
 14 **בְּגוֹלְגוֹלְתַת פּוֹלֵם שְׁוִים** ובכל בני
 15 האדם יש לגולגולת תוכן וענין ותפקיד
 16 שווה ללא הבדל בין אדם לאדם.
 17 **וְכִמּוֹ כֵן הוּא גַם בַּמְּבַנָּה**
 18 **הַרְוֵחֵנִי**, של תכונות וכוחות נפש
 19 האדם **שְׁגוֹלְגוֹלְתַת** שלמעלה מהמוח
 20 והמוח נמצא בתוכה **הוּא בְּחֵינַת**
 21 **הַרְצוֹן**, ו**בְּזָה פּוֹלֵם שְׁוִים** בעוד
 22 שבמידת ובאופן השכל וההבנה יש
 23 הבדלים רבים ושונים בין בני האדם,
 24 הרי בכוח הרצון שהוא נטייה כללית
 25 של הנפש לדבר מסויים, הרי בנקודת
 26 וכללות העניין מדובר בנטייה ששוה
 27 אצל כולם. **וְהַמְשַׁכַּת בְּחֵינַת**
 28 **גְּלָלְתָא** כפי שהיא למעלה, בחינת
 29 הרצון העליון שלמעלה מהמוחין
 30 העליונים, **הִיא עַל־יְדֵי הָעֵבֹדָה**
 31 **דְּרַעוּתָא־דְּלָפָא** רצון הלב ונטייה
 32 כללית של הנפש לאלוקות
 33 **שְׁלַמְעֵלָה מְטַעַם וְדַעַת**, מתוך
 34 עצם הנפש, ממדרגות שלמעלה ממה
 35 שמתחייב על פי נימוקים שכליים
 36 הגיוניים **שְׁבְּנָה פּוֹלֵם שְׁוִים**, **מְקַטְן שְׁבְּקַטְנִים** **עַד הַגְּדוֹל**
 37 **שְׁבְּגְדוּלִים** כי מדובר על עצם הנפש ולא על תכונה פרטית מסויימת שבה
 38 יש חילוקי דרגות. **וְכִמּוֹ שְׁמְצִינּוּ גַבֵּי הָעֵבֹדָה** הרוחנית הפנימית
 39 **דְּרַאש־הַשְּׁנָה**, **דְּקְתִּיב³⁵ אַתֶּם נְצַבִּים הַיּוֹם** (ופירשו ש"היום"
 40 הוא יום ראש השנה **יּוֹמָא דִּינָא רְבָא³⁶** יום הדין הגדול) **פּוֹלֵם גּוֹ**
 41 **רְאִישִׁיכֶם שְׁבְּטִיכֶם גּוֹ** **מְחוּטֵב עֲצִיף** **עַד שׁוֹאֵב מִימִיד**,
 42 **שְׁפּוֹלֵל** הפסוק המדבר על עבודת ה' בראש השנה **פּוֹלֵם בִּיחַד³⁷**,

למרות שבדברים אחרים יש בסוגים הללו חילוקי דרגות והבדלים קיצוניים
 וְהִינוּ לְפִי שְׁהָעֵבֹדָה דְּרַאש־הַשְּׁנָה הִיא הָעֵבֹדָה דְּרַעוּתָא־
 דְּלָפָא שְׁלַמְעֵלָה מְטַעַם וְדַעַת, עניין הרצון שלמעלה מהשכל ו**בְּזָה**
 כּוֹלֵם שְׁוִים. **וְעַל־יְדֵי הָעֵבֹדָה דְּרַעוּתָא־דְּלָפָא נַעֲשֶׂה**
הַמְשַׁכַּת בְּחֵינַת הַגּוֹלְגוֹלְתַת
 שלמעלה מבחינת המוחין.
וְכִמּוֹ כֵן כשם שהמשכת וגילוי
 המוחין העליונים באדם ובעולם היא
 דווקא על ידי עבודתם של בני ישראל,
 ובכללות הכוונה לכל העבודה של
 לימוד התורה וקיום המצוות שפועלת
 את "בנין" ה"אברין דמלכא"
 העליונים, כך **צְרִיף לְהַמְשִׁיף**
בְּנִין כָּל הַסְּפִירוֹת העליונות
עַל־יְדֵי הָעֵבֹדָה לְמַטָּה, כפי
 שהולך ומפרט איוו עבודה של האדם
 היא ה"כוונה" (ממשיכה תוספת אור)
 את כל אחת מהספירות של המידות
 העליונות **וְהִינוּ שְׁעַל־יְדֵי עֲשִׂית**
צְדָקָה וְחֶסֶד על ידי האדם בעולם
 הזה, **נַעֲשֶׂה בְּנִין מֵדַת הַחֶסֶד**
 העליונה. **וְעַל־יְדֵי הָעֵבֹדָה**
בְּבְחֵינַת הַגְּבוּרוֹת, **אֵיזְהוּ**
גְבוּר הַכּוֹבֵשׁ אֶת יִצְרוֹ³⁸,
נַעֲשֶׂה בְּנִין מֵדַת הַגְּבוּרָה.
וְעַל־יְדֵי הַתְּעוֹרְרוֹת רַחֲמִים
רַבִּים, **פְּמִבּוֹאֵר בַּתְּנִיָּא³⁹**
בְּעִנְיַן וַיִּשַׁק יַעֲקֹב לְרַחֵל גּוֹ
וַיִּבְרָךְ⁴⁰, **וּבְלִשׁוֹן רַבּוּנוּ הִזְקֵן בַּתְּנִיָּא**
 פרק מ"ה: "לעורר במחשבתו תחלה
 רחמים רבים לפני ה' על ניצוץ אלוהות
 המחיה נפשו אשר ירד ממקורו חיי
 החיים איך־סוף ברוך־הוא... ותלבש
 במשכא דחויא [נהגוף הנמשל לעור
 נחש] רחוק מאור פני המלך
 בתכלית... ובפרט כשיזכור על כל מעשיו ודבוריו ומחשבותיו מיום היותו
 אשר לא טובים המה... והוא סוד גלות השכינה. ועל זה נאמר וישוב אל ה'
 וירחמהו לעורר רחמים רבים על שם ה'... וזהו שאמר הכתוב וישק יעקב
 לרחל וישא את קולו ויבך. כי רחל היא כנסת ישראל מקור כל הנשמות. ויעקב
 במידתו העליונה שהיא מדת הרחמים שבאצילות הוא המעורר רחמים רבים
 עליה. וישא את קולו למעלה למקור הרחמים העליונים...". **נַעֲשֶׂה בְּנִין**
מֵדַת הַתְּפָאֲרַת שהיא מידת הרחמים העליונה.

הקודש) סוד השבת כת, ד. עבודת הקודש חלק העבודה פכ"ד. לקו"ת שלח מז, ג. נא, סע"א. אוה"ת נ"ך תהלים כרך ב
 ס"ע תתקיד. וראה המשך תרס"ו ע' שצ. 34) ראה ברכות נח, רע"א. סנהדרין לח, א. 35) ר"פ נצבים. 36) תרגום לאיוב ב,
 א. זח"ג רלא, א. 37) ראה לקו"ת ר"פ נצבים. 38) אבות רפ"ד. 39) פמ"ה (סד, ב). 40) ויצא כט, יא.